

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/43/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124356268
Dátum vydania rozhodnutia:	30.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124356268.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu J. P., nar. X. J. XXXX, bytom I. XXX, XXX XX I., zast. Advokátska kancelária Ivan Švec, s. r o., so sídlom Steinov dvor 2, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 864 196, proti žalovanej K. Q., nar. X. N. XXXX, bytom R. X, XXX XX P. - mestská časť V. R., zast. advokátom JUDr. Petrom Kocianom, so sídlom Miletičova 7, 821 08 Bratislava 2, IČO: 36 066 001, o zaplatenie 49.000,-- eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. 79Cb/122/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 79Cb/122/2024 je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom zo 16. septembra 2024 (č. l. 51 spisu) postúpil spor podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“ alebo „ZoUK“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie s odôvodnením, že žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

2. Mestský súd Bratislava III listom zo 7. novembra 2024 (č. l. 57 spisu) vec podľa § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu svojho nesúhlasu s postúpením. Poukazom na ustanovenia § 12 ods. 1, § 13, § 15 ods. 1, § 22 písm. a), § 40, 43 ods. 1, 2 CSP, ako aj poukazom na vyhlášku č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy vyslovil, že žalobca ako fyzická osoba sa proti žalovanej, rovnako fyzickej osobe, domáha zaplatenia peňažného plnenia titulom pôžičky, a teda nejde o obchodnoprávny vzťah, ale ide o vzťah občianskoprávny v spore, na prejednanie a rozhodnutie ktorého je vecne a miestne príslušný

Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Pri rozhodovaní o príslušnosti, vychádzal najvyšší súd z nasledovnej relevantnej právnej úpravy:

5. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

7. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

9. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

10. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

12. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

13. Podľa § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

14. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

15. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu (č. 1. 1 - 3 spisu) vyplýva, že žalobca dňa 21. júna 2023 titulom pôžičky poukázal na bankový účet žalovanej sumu 49.000,-- eur s tým, že v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka ju doporučeným listom z 25. júna 2024 vyzval na vrátenie pôžičky v lehote 5 pracovných dní od doručenia písomnej výzvy. Žalovaná pôžičku v stanovenej lehote nevrátila.

16. Okresný súd Banská Bystrica v predmetnom konaní vydal dňa 13. augusta 2024 platobný rozkaz č. k. 25Up/1384/2024-16, proti ktorému podala žalovaná odpor (č. l. 25 - 26 spisu) tvrdiac, že zmluvu o pôžičke so žalobcom neuzatvorila, výzva na vrátenie pôžičky jej doručená nebola a že prijímateľom platby bol R. Š., jej manžel, ktorý nemá vedený bankový účet v žiadnom peňažnom ústave, preto niekedy využíva účet žalovanej; uviedla tiež, že podľa vyjadrenia jej manžela, predmetné plnenie malo súvisieť so spoločným podnikaním jeho osoby a žalobcu. K odporu žalovanej sa vyjadril žalobca (č. l. 39), ktorý podľa § 14 ods. 3 ZoUK navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. Vzhľadom na uvedené Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Mestskému súdu Bratislava III.

17. Podľa názoru najvyššieho súdu predmetný spor, v ktorom ide o plnenie z titulu pôžičky medzi sporovými stranami - fyzickými osobami, je sporom bezpochyby občianskoprávnym a nie obchodnoprávnym. Najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka. V posudzovanom spore o žiaden z uvedených prípadov nejde. Žalobca i žalovaná sú fyzické osoby a žalobca sa voči žalovanej domáha zaplata peňažného plnenia z titulu pôžičky ako inštitútu upraveného v Občianskom zákonníku. Naviac, samotný žalobca v žalobe na č. l. 2 spisu uviedol, že si neuplatňuje obchodnoprávny nárok, neeviduje ho v účtovníctve ani v kontrolnom výkaze. Pokiaľ aj žalovaná v odpore podanom proti platobnému rozkazu (na rube č. l. 25 spisu) uviedla, že finančné prostriedky mali byť poskytnuté jej manželovi s tým, že predmetné plnenie malo súvisieť s podnikaním jej manžela a žalobcu, v tomto štádiu konania o nepotvrdenú obranu žalovanej, ktorá okolnosť na posúdenie sporu ako obchodnoprávneho vplyv nemá a toto jej tvrdenie bude predmetom dokazovania vo veci samej.

18. S prihliadnutím na vyššie opísané okolnosti prejednávanej veci najvyšší súd dospel k záveru, že v danom štádiu konania nie je možné pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore, dospieť k inému záveru ako k tomu, že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale jedná sa o spor občianskoprávny, a preto postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III, nebol správny.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a súdom príslušným na konanie a rozhodnutie vo veci je podľa § 12 ods. 2 CSP Mestský súd Bratislava IV.

Poučenie:

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.